

PODSTAWY PEDAGOGIKI PASTORALNEJ

Piotr Mazur

Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna „Ignatianum”

Wydawnictwo WAM

Kraków 2011

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Wstęp	11
CZEŚĆ I	
PEDAGOGIKA JAKO NAUKA I JEJ PODSTAWY	
Rozdział I	
Pedagogika – geneza i rozwój	25
1. Pojęcie pedagogiki jako nauki	25
1.1. Pojęcia pedagogiki w świetle literatury	26
1.2. Związek pedagogiki z innymi naukami	29
2. Naukowy charakter pedagogiki	33
2.1. Rozwój naukowy pedagogiki	34
2.2. Miejsce pedagogiki w systemie nauk	39
2.3. Klasyfikacja nauk pedagogicznych	46
Rozdział II	
Pedagogika pastoralna – cele i zadania	55
1. Pedagogika pastoralna w strukturze pedagogiki chrześcijańskiej	56
1.1. Podstawy pedagogii chrześcijańskiej	56
1.2. Pedagogika chrześcijańska i jej podział	61
1.3. Kształtowanie się pedagogiki pastoralnej	66
2. Koncepcja pedagogiki pastoralnej	73
2.1. Przedmiot i cel pedagogiki pastoralnej	73
2.2. Metoda pedagogiki pastoralnej	78
Rozdział III	
Nowa ewangelizacja jako zadanie współczesnej pedagogiki pastoralnej	83
1. Pojęcie i istota reewangelizacji	84
1.1. Pojęcie ewangelizacji	84
1.2. Idea i sens nowej ewangelizacji	87
1.3. Współczesne wyzwania dla nowej ewangelizacji	93
2. Postulaty wychowawcze nowej ewangelizacji	97
2.1. Formacja sumienia	98
2.2. Prymat „być” nad „mieć”	102
2.3. Integralny rozwój człowieka	106
2.4. Świadectwo życia chrześcijańskiego	110
3. Streszczenie części pierwszej	114

CZĘŚĆ II PODSTAWY PEDAGOGIKI PASTORALNEJ

Rozdział I	121
Ontologiczne podstawy pedagogiki pastoralnej	121
1. Wychowanie chrześcijańskie	122
1.1. Biblijne podstawy wychowania	122
1.2. Nauczanie Kościoła	130
2. Pedagogia chrześcijańska	136
2.1. Istota wychowania chrześcijańskiego	136
2.2. Ideał wychowawczy	143
2.3. Duszpasterski wymiar wychowania	149
3. Formacja chrześcijańska	152
3.1. Formacja ludzka	153
3.2. Formacja intelektualna	156
3.3. Formacja duchowa	159
Rozdział II	163
Antropologiczne podstawy pedagogiki pastoralnej	163
1. Koncepcje człowieka	164
1.1. Klasyczne obrazy człowieka	164
1.2. Biblijny obraz człowieka	175
2. Nowy człowiek – paradygmat pedagogiki pastoralnej	180
2.1. Pojęcie „starego” i „nowego człowieka”	180
2.2. Jezus Chrystus wzorem nowego człowieka	188
2.3. Chrystoformizacja „nowego człowieka”	193
3. Pedagogia „nowego człowieka”	197
3.1. Wewnętrzna integracja	198
3.2. Pro-egzystencja – bycie dla innych	199
3.3. Służba wyrazem miłości i pokory	205
3.4. Wolność – darem i zadaniem	207
Rozdział III	213
Aksjologiczne podstawy pedagogiki pastoralnej	213
1. Wartości w procesie wychowania	213
1.1. Czym są wartości?	214
1.2. Kategorie wartości	224
1.3. Wychowanie ku wartościom	229
2. Aksjomaty życia wewnętrznego	240
2.1. Powołanie do świętości	241
2.2. Pokój wewnętrzny	252
2.3. Patriotyzm nowego człowieka	258

3. Aksjologiczne podstawy życia zewnętrznego	269
3.1. Solidarność jako miłość społeczna	269
3.2. Etos pracy ludzkiej	274
3.3. Christianum kultury	282
3.4. Polityka – troska o wspólne dobro	290
4. Streszczenie drugiej części	297

CZĘŚĆ III

WSPÓŁCZESNE WYZWANIA DLA PEDAGOGIKI PASTORALNEJ

Rozdział I	303
Rodzina jako Kościół domowy	303
1. Sytuacja współczesnej rodziny	304
1.1. Znaczenie rodziny	304
1.2. Funkcje i zadania rodziny	311
1.3. Współczesne zagrożenia dla rodziny	317
2. Wychowanie w rodzinie i przez rodzinę	328
2.1. Prawo-obowiązek rodziców do wychowywania	328
2.2. Wychowanie ku istotnym wartościom	333
2.3. Wychowanie religijne	342
3. Duszpasterstwo rodzin	351
3.1. Wychowanie do miłości	351
3.2. Przygotowanie do małżeństwa	357
3.3. Stowarzyszenia rodzin	360
Rozdział II	369
Działalność edukacyjna i wychowawcza Kościoła	369
1. Misja edukacyjna Kościoła	370
1.1. Kościół jako podmiot edukacji	370
1.2. Katecheza parafialna jako wychowanie w wierze	373
1.3. Lekcje religii w szkole	381
2. Edukacyjna funkcja Kościoła	387
2.1. Szkolnictwo katolickie	387
2.2. Edukacja pozaszkolna	395
3. Formy pracy formacyjnej	403
3.1. Szkolne Koło Caritas	403
3.2. Ruchy i stowarzyszenia młodzieżowe	408
Rozdział III	419
Powołanie i posłannictwo świeckich w Kościele	419
1. Rola laikatu w Kościele	420
1.1. Kim są świeccy?	420
1.2. Apostolstwo ludzi świeckich	424

2. Formacja ludzi świeckich	433
2.1. Podstawy formacji	433
2.2. Katecheza dorosłych	437
3. Wychowawcza rola ruchów i stowarzyszeń	443
3.1. Znaczenie małych wspólnot	443
3.2. Charyzmatyczne ruchy odnowy	449
3.3. Akcja Katolicka	455
4. Streszczenie trzeciej części	461
Zakończenie	465
Bibliografia	479
Indeks nazwisk	529
Abstrakt	541